

Mariana MARIN

Tainele cărții

Agendă de lectură,
creație și atitudine

15
Din 1995
CARTIER *in toate librăriile bune*

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

www.cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, Chișinău. Tel./fax: 34 64 61. E-mail: casacartii@cartier.md

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md

Librăria Vărul Shakespeare, str. Șciusev, nr. 113, Chișinău. Tel.: 23 21 22. E-mail: librariavs@cartier.md

Librăria 9, str. Pușkin, nr. 9, Chișinău. Tel.: 22 37 83. E-mail: libraria9@cartier.md

Colecția *Cartier educațional* este coordonată de Liliana Nicolescu-Onofrei

Editor: Gheorghe Erizanu

Autor: Mariana Marin

Lector: Inga Druță

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehoredactare: Marina Fusa

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Tipografia Centrală (nr. 2626)

Mariana Marin

TAINELE CĂRȚII

Ediția I, septembrie 2010

© 2010, Editura Cartier, pentru prezenta ediție.

Toate drepturile rezervate. Cărțile Cartier sînt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Marin, Mariana

Tainele cărții / Mariana Marin ; cop.: Vitalie Coroban. –

Ch.: Cartier, 2010 (F.E.-P. „Tipogr. Centrală”). – 88 p. –

(Col. „Cartier educațional”)

5000 ex.

ISBN 978-9975-79-540-1

373.3

M 39

Adnotare

Competența de lectură reprezintă veriga cea mai importantă a educației literar-artistice. Din numărul total de ore pentru disciplina limba și literatura română, cadrul didactic repartizează circa 30 de ore pentru îndrumarea lecturii suplimentare. Pentru ca cititul cărților să devină o plăcere și o necesitate, este important ca această acțiune să nu fie o obligație, ci să pornească dintr-un interes pe care i-l provoacă elevului învățătorul.

Agenda de lectură, creație și atitudine propune elevilor un instrument eficient de înregistrare a propriilor emoții, trăiri față de cartea citită. Agenda este elaborată pe baza principiilor și a teoriilor educației literar-artistice care proiectează **scopul** de a forma elevul cititor ca subiect receptor, amplificator și comunicant al fenomenelor, operelor și creațiilor literare, posesor valorizant al instrumentarului literar/estetic/lectoral, subiect al propriilor performanțe umaniste, culturale și artistice.

Concepția este ajustată la **principiile de dezvoltare a atitudinii elevului față de opera literară: principiul de stimulare a interesului** (operațional, stimularea gândirii creative și a valorizării textului literar); **principiul de actualizare a experienței de viață și estetice; principiul creativității** (priorității receptorului de literatură și artă, libertății imaginii artistice).

Este destinată elevilor claselor a III-a, a IV-a, a V-a, a VI-a și a VII-a.

*Mariana MARIN,
doctor în pedagogie*

Dragă prietene!

Primele amintiri despre cărți rămân foarte clare în mintea unui om. O viață e cuprinsă într-o carte; o experiență pe care, cunoscând-o, ai putea să n-o mai repeți, să eviți, poate, suferințe și astfel să câștigi timp, atât de prețios. Citind o carte de lectură, vei afla o experiență de viață. Dar pentru aceasta ai nevoie de puțină răbdare: să răsfoiești cartea, să-ți apleci privirea peste rînduri și să găsești... **o fereastră deschisă spre lume.**

O carte de lectură te invită să citești împreună cu un coleg, să discuți lectura în familie. Încearcă să fii creativ și să simți starea de spirit a unui autor de carte, alcătuind versuri, continuând idei, ilustrând anumite fragmente la rubrica *Lectură și creație*.

Toate acestea îți vor folosi ca să stabilești independent preferințele și impresiile de lectură.

Lasă-te purtat de cuvinte, idei, emoții și nu vei regreta! O întregă înțelepciune vei descoperi și te vei simți un om mai bogat spiritual, singura bogăție pentru care merită să lupți!

Cu multă prețuire, autorul

Drepturile cititorului¹

- Articolul 1.** Am dreptul să citesc.
Articolul 2. Am dreptul să nu citesc.
Articolul 3. Atunci când citesc, am dreptul să omit anumite pagini.
Articolul 4. Am dreptul să recitesc.
Articolul 5. Am dreptul să citesc unde vreau.
Articolul 6. Am dreptul să citesc când vreau.
Articolul 7. Am dreptul să citesc cu cine vreau.
Articolul 8. Am dreptul să iau notițe.
Articolul 9. Am dreptul să citesc cu voce tare.
Articolul 10. Am dreptul să nu-mi placă ceea ce citesc.

Obligația este **numai una:**
să citesc!

¹ După o idee de D. PENNAC.

Componentele **Agendei de lectură, creație și atitudine**

Lectură: *Citește independent!*

Lectură în doi: *Citește și discută cu un coleg!*

Lectură în familie: *Citește împreună cu membrii familiei tale!*

Lectură și creație: *Creează pe baza celor citite!*

Lectură și atitudine: *Cunoaște-te și dezvoltă-te prin lectură!*

Atelier de lectură nr. 1

Lectură

Citește un text literar (o carte) și indică:

Titlul textului: _____

Autorul: _____

Informații despre autor

Locul nașterii: _____

Data nașterii: _____

Opere (cărți, lucrări, scrieri) importante: _____

Momente importante din text:

În text se povestește despre _____

Acțiunea are loc _____

cînd?

---

unde?

Introducerea începe cu cuvintele: _____

De la bun început, textul *m-a copleșit/nu m-a interesat* pentru că...

Personajele textului:

Principale (numele)	Calități	Trăsături negative
Secundare (numele)	Calități	Trăsături negative

Lectură și atitudine

M-am bucurat în moment ce _____

_____

M-a pus pe gînduri faptul _____

_____

Mi s-a părut straniu faptul că _____

_____

M-am simțit fericit în momentul în care personajul _____

_____

Din ideile cărții (textului literar) învăț să fiu _____

_____

Înțeleg că trebuie să _____

_____

Atelier de creație nr. 1

Lectură și creație

Realizează în spațiul de mai jos un desen în care vei reprezenta fragmentul ce te-a impresionat.

Titlul fragmentului:

Atelier de lectură nr. 2

Lectură în doi

Citește, discută și completează rubricile de mai jos împreună cu partenerul de lectură în baza aceleiași cărți citite.

Titlul textului: _____

Editura: _____ Anul ediției: _____

Autorul: _____

Informații despre text (carte) sau despre autor:

Enumeră personajele: _____

Momente importante din text:

În text se povestește despre _____

Cuvinte care arată **timpul** acțiunii în text:

---

cînd?

Cuvinte care arată **locul** acțiunii în text:

---

unde?

Plan de idei

Intitulează fragmentele de text după ideile de mai jos.

Situația inițială: _____

_____

Întâmplarea care a schimbat situația inițială: _____

_____

Întâmplarea prin care s-a depășit situația dificilă: _____

_____

_____

Lectură și atitudine

Impresionant a fost momentul în care _____

_____

Am trăit sentimente de _____

_____

în timp ce _____

_____

Textul mă învață să _____

_____

Aș vrea să am un prieten ca personajul _____,

deoarece _____

_____

Am cules câteva expresii artistice: _____

_____

Am găsit și un proverb (o maximă) care exprimă ideea textului:

_____

_____

Atelier de creație nr. 2

Lectură și creație

Atenție... motor... acțiune!

Imaginează-ți că ești un regizor de cinema și vrei să realizezi un film artistic pe baza textului citit. Răspunde la întrebările de mai jos.

- În ce zonă a orașului (satului) natal ai vrea să filmezi?

- De ce? _____

- Selectează fragmentul în care este descrisă așezarea geografică.

- Cu ce moment ai vrea să începi filmul?

- De ce? _____

- Scrie titlul unui cântec sau descrie melodia pe care ai alege-o pentru coloana sonoră a filmului.

Describe spațiul în care trebuie să filmezi.

- *Dimensiuni*

mari

mici

enorme

- *Obiecte care se află în acest spațiu:*

mobilier: _____

natura: _____

altceva: _____

Cum sînt amplasate aceste obiecte? _____

_____

_____

_____

Care dintre obiectele descrise poate surprinde spectatorul?

_____

_____

_____

Filmul tău poate avea episoade.

Cîte ai vrea să fie? _____ De ce? _____

_____

_____

_____

Cum vei intitula episoadele?

_____

_____

_____

Dacă ți-ai propune să intitulezi altfel filmul, ce titlu ai alege? Motivează.

_____

_____

_____

Plan de idei

Intitulează fragmentele de text după ideile de mai jos.

Situația inițială: _____

_____

Situația dificilă a apărut în moment ce _____

_____

Despre aceasta cred că _____

_____

Întîmplarea prin care s-a depășit situația dificilă: _____

_____

Situația dificilă m-a pus pe gînduri, deoarece _____

_____

Am trăit emoții de _____,

întrucît _____

_____

Personajul principal (nu) poate fi un model pentru oameni, deoarece

_____

_____

_____

Textul are următorul mesaj: _____

_____

_____

_____

Atelier de creație nr. 3

Lectură și creație

Imaginează-ți că ești un jurnalist, iar în clasa ta a venit personajul principal din textul citit în atelierul de lectură nr. 3. Ce întrebări i-ai pune? Utilizează expresiile de reper.

a. Numele personajului: _____

b. Sînt curios (curioasă) să aflu _____

c. Aș vrea să te întreb _____

d. M-a pus pe gînduri situația în care _____

e. Oare de ce ai procedat astfel în cazul cînd _____

f. Te apreciez pentru decizia ta de a _____

_____, dar aș vrea să te întreb de ce

g. Cum s-a întîmplat că _____

Atelier de lectură nr. 4

Lectură

Citește un text literar (o carte) și indică:

Titlul textului: _____

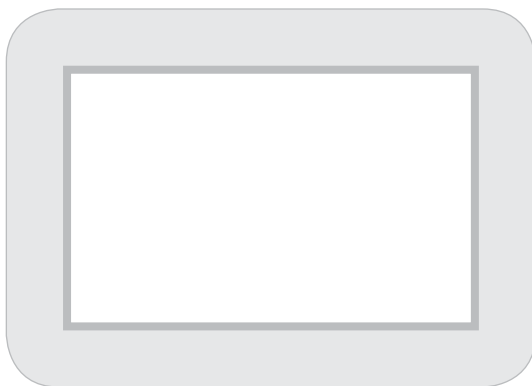
Autorul: _____

Informații despre autor

Locul nașterii: _____

Data nașterii: _____

Imaginea scriitorului (după posibilități – foto/desen):

Opere (cărți, lucrări, scrieri) importante:

Am aflat o curiozitate despre autorul acestui text:
